ONU GEÇ BULDUM ERKEN KAYBETTİM

MEHMET FATİH BİRGÜL

Bazı yüksek ruhlar vardır ki, doğuştan gelen Allah vergisi bir yetiyle, içinde yaşadığımız gölgeler âleminde tatmin bulamazlar. Onlar için hayat, bu dünyayı ve içindekileri aşan bir sonsuzluk arayışıdır. Bu gibi insanların yaşamlarını üzerine inşa ettikleri temel hakikat, insanın bu dünyaya geliş sebebinin gıdalanmak ve üremekten ibaret olmadığıdır. Onlar, Allah'tan bir ruh taşıyan insanoğlunun varlığının anlamının, hak, hakikat ve adalet gibi yüksek ve ilahi değerlerin hayata geçirilmesi için çabalamak olduğunu kavramışlardır.

Dünyadan sürekli ve biraz daha maddi rahat ve konfor dilenmekle ömürlerini tüketen zavallılar, bizzat dünya tarafından yönlendirilir ve biçimlendirilirler. Onlar, hiç görmedikleri ve kim olduğunu bilmedikleri şoförlerin kullandığı kamyonlara bindirilmiş paketler gibi olmalarına rağmen, götürüldükleri yere kendilerinin gitmek istediğini zannetmektedirler. Bu nedenle, onlar sadece yaşarlar ve ölürler. Buna mukabil, yüksek ruhlu idealist insanların hayatı, tıpkı bir heykeltraşın, önündeki mermer bloğu keski ve murç ile yontması gibi, tarih içine kazınır ve ebediyet kazanır. Zira zayıf iradeli kitleleri zahmetsizce sürükleyen akıntılar, hayatın anlamını dünya ve madde üstünde arayan yüksek ruhları sarsamaz.

Benim ve ben gibi nicelerin ağabeyi Cevat Özkaya, şüphesiz o yüksek ruhlardan biriydi. Hiçbir paranın, makamın, mansıbın ya da dünyevî menfaatin satın alamayacağı bir karaktere sahip olduğunu, en büyük dava uğruna harcadığı ömrüyle kanıtladı. O, öncelikle, son birkaç asırdır sürekli zulme uğrayan Ümmete karşı mistik bir bağ ile merbuttu. İşte bu derin bağ sayesinde, Türkiye'nin üstlenmesi gereken tarihî misyonu ciddiyetle idrak etmişti. Bütün ömrünü, imanı, ahlakı, kalbi ve aklı iğdiş edilen milletin ve ümmetin ıslahı için çalışmakla harcadı.

Aslen Samsun Çarşambalı Çerkes kökenli bir aileden gelmekteydi. Bir seferinde, her zaman neşe veren gülüşüyle şöyle söylemişti: "Bizim sülale Çerkes'tir ama konuştuğumuz zaman bana sen asimile olmuşsun derlerdi." Bu latifenin ardındaki hakikati, bizzat Osman Yüksel Serdengeçti merhumdan dinlediği ve naklettiği şu hadise ifşa etmektedir: (1944 milliyetçilik olayları sırasında Ankara'da üniversite öğrencisi) Osman Yüksel tutuklanır. Ünlü Ankara valisi Nevzat Tandoğan, bu gencin yüzüne şöyle haykırır: "Ulan eşşek Anadolulu! Bu memlekete İslâm lazım olursa onu da ancak biz getiririz, komünizm lazım olursa onu da ancak biz getiririz. Sizin yalnız iki vazifeniz vardır: Ekip biçecek, çalışacaksınız ve biz çağırdığımızda asker olarak ölmek için geleceksiniz!"

Bu meşhur anekdotu her anlattığında, "Ulan eşşek Anadolulu!" hakaretinden nasıl alındığı ve mustarip olduğu, gözlerinden ve titreyen sesinden açıkça anlaşılırdı. Çünkü o da Anadolu'nun yiğit evlatlarından biriydi. Anadolu'ya ve

AKV'de bayramlaşma, Ramazan Bayramının ikinci günü. Cevat Özkaya ile Mehmet Fatih Birgül. (22 Nisan 2023)

Anadolu insanına karşı sevgisi ve merhameti, hassas kalplerin kolayca sezebildiği mistik bir mahiyete sahipti.

Mensubu olduğu millete duyduğu şefkat ve merhamet, gençliğinden başlayarak onu hareke-te geçirmiş ve daha başından itibaren bir dava adamı olarak yetiştirmeye başlamıştı. Üniver-site yıllarında, Mücadele Birliği hareketiyle tanışmış ve yetmişli yıllarda büyük bir samimi-yetle davası uğruna çalışmıştı. Fakat bir müddet sonra şahsi kaprislerin, enaniyet gölgelerinin farkına vardığı için, diğer pek çok genç arkadaşı gibi, kendi yolunu çizmeye yöneldi.

Cevat ağabey, kendisini ilim ve irfan davasına adamıştı. Zira Anadolu insanının ezilmişliğinin ve horlanmışlığının ancak köklü bir kültür ham-lesiyle telafi edilebileceğine inanmıştı. Geniş gönlü ve asla kaybetmediği nikbinliğiyle, herke-si ama özellikle gençleri kendisine meclup eder-di. Son derece zeki ve teşkilatçıydı. En önemli vasıflarından biri, vakarla birleşmiş bir tevazu ve herkese açılmış kollarıydı. Kimseyi silip atmaz, herkeste müspet olan sıfatları görmeye odaklanırdı. Bedbin mizacımdan kaynaklanmak üzere, müşteki olduğum karanlıklara ve ka-ranlık simalara dair söylenmeye başladığımda, beni susturur ve karanlığa sövmek yerine bir meşale yakmaya çalışmanın daha iyi olacağını hatırlatırdı.

Cevat ağabeyde herkesin rahatlıkla görebileceği ilk vasıf, her türlü riyakârlıktan ve sahtelikten irkilmesi hatta tiksinmesiydi. Samimiyet ve dürüstlük, onun hem aradığı hem de uyguladığı temel ilkeydi. Türkiye'deki Müslüman zümrele-rin en büyük problemlerinden birinin, cemaat, tarikat ve cemiyetlere sirayet etmiş ahlaki zaaf-lar olduğunu daha işin başında kavramıştı. Tek başına ümmet olacak insanlar yetiştirmesi gere-ken birçok dinî yapının, maalesef sadece maddi saltanatlarını sürdürecek ameleler üretmek azminde olduğunu çok erkenden anlamıştı. Bir gün kendisiyle Ziyaüddin Serdar'ın *Cenneti Arayan Adam* adlı otobiyografisi hakkında konuşurken, yazarın yaşadığı hayal kırıklıkları-na atıfta bulunarak "Ne kadar aramış ve ıstırap çekmiş!" demiştim. Bana hemen "Evet, aynen hepimiz gibi..." diye cevap vermişti.

Vazife yaptığım Uludağ İlahiyat Fakültesi'nde, "Türkiye'de İslamcı Düşünce" adlı seçmeli bir ders vermekteydim. Son yıllarda, rahatsızlığından önce, öğrencilerimizle otobüse doluşur ve İstanbul'da İslâmcılık gezisine çıkardık. Bizim için ne büyük saadet idi ki, mihmandarımız ve rehberimiz Cevat ağabey olurdu. Asım Öz kardeşimin de tümüne katıldığı bu geziler, hepimizin ufkunu açar ve her seferinde yeni bilgiler öğrenirdik. Eminönü'nden başladığımız bu gezilerde, Cevat ağabeyin yakın tarihimize ilişkin konuşmaları, tıpkı Fırat nehri gibi önümüzden akardı.

Türkiyede İslâmcı Düşünce sohbeti öncesinde tarihî yarımada gezisi. MTTB önü. Cevat ağabey Fırat nehri gibi. (9 Mayıs 2024)

Nurettin Topçu'nun İzmir'den öğrencisi olduğu için ismine aşina bulunduğum Aclan Sayılgan'la ilgili olarak, Sirkeci garının önünde etrafına toplandığımız sırada anlattığı trajik hikâyeyi hatırlıyorum: Önceleri bir Marksist olan Aclan Sayılgan, siyasi polisin takibatı altında aranmakta ve kaçak olarak saklanmaktadır. Polis, evli olan Sayılgan'ın evini gözlemektedir. Nihayet bir gün, belirli bir gün ve saatte, eşiyle gizlice buluşacağını haber alırlar. Sivil polisler buluşma yerinde kamufle olarak beklemeye başlarlar. O sırada Aclan Sayılgan gelir. Polislerden biri, komisere, hemen gidip yakalamayı teklif ettiğinde, mesleğinde uzmanlaşmış komiser "Hayır!" der, "Karısının gelmesini bekleyeceğiz ve o geldiğinde tutuklayacağız. Böylece kendisini karısının ele verdiğini zannedecek ve insanlara güveni tamamen kırılacak." Bir müddet sonra karısı geldiğinde ortaya çıkarlar ve Aclan Sayılgan'ı tutuklamak için ona doğru hamle ederler. Bu sahne içinde Sayılgan, gerçekten de kendisini eşinin ele verdiğini zanneder ve ona dönerek "Fahişe!" diye bağırır. En yakınındaki insana dahi güveni kalmayan Sayılgan, artık polise çalışmaya başlayan bir muhbire dönüşür.

Zihnimde yaşayan ve her zaman hatırlayacağım diğer bir hatıra, yine bir gezi sırasında Cevat ağabeyin valilik önünde ve ilginç ayrıntılarıyla anlattığı Babıali baskınıdır. Hadisenin kahramanlarını, birbirleriyle münasebetlerini, gayelerini ve yakın tarihimizi kaplayan bir sürü faciadan biri olan bu vakanın sonuçlarını o kadar canlı ve etkili biçimde anlatmaktaydı ki, dinleyenlerin hiçbirinin unutabileceğini zannetmiyorum.

Şimdi, Yüce Rabbimizin rahmetine emanet ettiğimiz Cevat Özkaya'ya sıklıkla "Ağabey, seni çok geç tanıdım ne yazık ki, keşke gençliğimde seni bulabilseydim!" diye hayıflandığımda, kendine has bir mimikle kaşlarını çatarak "Asla geç değildir!" derdi. Heyhat! Onu yitirmiş olmanın verdiği hasretle, şimdi diyorum ki, onu çok geç buldum ama çok erken kaybettim.